

SVs oppvekstsatsning:

Budskapsnotat SVs skolepolitikk

Kort fortalt

Fellesskolen er i krise - barna lærer mindre, leker mindre og trives dårligere. SV vil redde fellesskolen, og det krever at vi går bort fra det som ikke fungerer.

Den norske skolen står i to samtidige kriser. I hele kommune-Norge kuttes i ressursene i skolen. Det kuttes i bygg, i laget rundet eleven og skoler trues med nedleggelse. Kuttene må ta slutt. Samtidig lærer elevene mindre og de trives dårligere. Det er fordi norsk skole blitt styrt inn i et blindspor, med for mange timer, obligatoriske tester, rangering, konkurranse og for mye skjerm.

SV vil sikre at alle barn har muligheten til å lykkes, uavhengig av hvem foreldrene deres er eller hvor de bor. Vi vil ha en mer praktisk og variert skole, ansette flere og fjerne byråkrati og detaljstyring av læreren. Vi trenger mer lek for de minste, mer fysisk aktivitet og en skole som skaper lærelyst, mestring og trivsel.

Vi mener dette krever et brudd med Høyresidens feilslåtte skolepolitikk. I stedet for kutt, privatisering og rangering av elever vil SV investere i barn og unges framtid gjennom en inkluderende fellesskole som løfter alle og bidrar til å utjevne forskjeller.

Hovedbudskap

SV har store ambisjoner for barn og ungdom. For å kunne lære, trenger barna våre en god skole der de både trives og kjenner mestring. SV vil ha en skole der alle barn uansett bakgrunn eller funksjonsvariasjon blir inkludert og der alle får mulighet til å lykkes. Da må vi ha en skole med nok ansatte med tid til å følge opp elevene, vi må ha mer lek og fysisk aktivitet for de minste barna og vi må ha en skole som tenner en gnist i alle elever.

For mange elever lærer ikke nok på skolen. Skoledagen har blitt stadig lengre og bruken av digitale enheter har økt uten at elevene lærer mer. Når kjernetid i SFO ikke er gratis for alle gjør det at de som har foreldre som ikke har råd til å betale går hjem og mange sitter på skjerm alene. Hverdagen for barn og unge har blitt for teoritung, stillesittende og det er for mye skjermbruk.

Alt for mange barn og unge har utfordringer med psykisk helse og unødvendig skolestress, og mobbing og fravær har økt. Samtidig har elevenes leseferdigheter og leselyst gått ned. Det er mange flere barn enn før som har behov for ekstra oppfølging og som ikke får den hjelpen de trenger fordi det er for få ansatte på skolen og SFO. Lærerne må bruke for mye tid på rapportering og opplever detaljstyring i klasserommet.

Høyresiden sin løsning på dagens skolekrise er å kutte i antall lærere, legge til enda flere timer, gi frislipp for flere privatskoler og innføre en gammeldags konkurranseskole hvor elever sorteres og rangeres.

Høyre vil rett og slett gjøre mer av det som ikke fungerer. Elever som sliter med motivasjonen lærer ikke mer av stadig flere obligatoriske tester, enda flere timer bak en pult eller enda mer detaljstyring av lærerne. Vi får ikke et bedre samfunn hvis de med mest penger kan betale for å sende barna sine på egne privatskoler eller må bare de med god råd har mulighet til å delta i SFO. Høyres løsninger vil kun gjøre vondt verre. I stedet må skolen gjøres mer motiverende og relevant for de som i dag faller utenfor. De som sliter må få god oppfølging, av kvalifiserte ansatte og nok støtteressurser. SV vil ha en sterk fellesskole som bidrar til å utjevne sosiale forskjeller, ikke en skole der elevene sorteres eller rangeres.

I en tid der vi skal bruke store penger på eldreomsorgen og å ruste opp det militære forsvaret er det avgjørende at ikke barn og unge sitter igjen med regningen. Barn og unge er fremtiden vår og da må vi styrke skolen, ikke kutte i den. SV vil sette barn og unge først og derfor vil vi satse på en bedre skole for alle elever.

Dette er SVs 7-punktsplan for en bedre skole:

1. Lek for læring, trygghet og utvikling for barna i 1.-4. trinn

SV vil ha en skole der barn trives, lærer og utvikler seg gjennom lek. 1. trinn skal bli et førskoleår med mer fri lek, og i 2.-4. trinn skal lek, praktisk læring og fysisk aktivitet få større plass. Samtidig må skolene ha nok lærere til å følge opp hvert enkelt barn og støtte barn i lek.

2. Satsning på praktiske og estetiske fag

SV vil ha en mer praktisk og variert skole. Derfor vil vi styrke fag som musikk, kunst og håndverk, kroppsøving, mat og helse og fysisk aktivitet. Det gir økt trivsel, bedre læring og flere muligheter for mestring.

3. Mindre testregime og mer tillit til læreren

SV vil redusere mengden av testing, byråkrati og rapportering i skolen. Lærerne må få mer tillit, større faglig frihet og mer tid til undervisning og oppfølging av elevene.

4. Styrke laget rundt eleven, stopp kuttene

SV vil styrke laget rundt eleven og stoppe kutt i skolen. Skolene trenger flere lærere og flere fagfolk som kan gi elevene den støtten de trenger. For SV er det uaktuelt med endringer i normen for lærertetthet som åpner for kutt i skolen.

5. Mer lesing og satsning på skolebibliotek

SV vil styrke lesegledden gjennom mer lesing i skolehverdagen og en større satsing på skolebibliotek. Gode bibliotek og flere utdannede bibliotekarere vil bidra til leselyst, læring og trivsel.

6. Gratis skolemat

SV vil innføre gratis skolemat for alle elever. Mette barn lærer bedre, og et gratis måltid bidrar til bedre helse, trivsel og et mer inkluderende skolemiljø.

7. Gratis og godt SFO-tilbud til alle barn

SV vil bygge videre på SFO-reformen ved å styrke kvaliteten og bemanningen i SFO. Gratis kjernetid skal utvides til også å gjelde 4. trinn.

Godsetninger

En sterk fellesskole er bærebjelken i demokratiet og et samfunn med små forskjeller. Nå er det viktigere enn på lenge å ta vare på den. En bedre skole gir en bedre fremtid for barna våre.

Høyreskolen har gått ut på dato. Høyre vil fikse skolen med å gjøre mer av det som ikke virker. Et glass som renner over trenger ikke påfyll.

Høyresiden vil ha flere tester, nivådeling, flere privatskoler, mer rangering og konkurranse og flere timer. Det er gammeldags skolepolitikk som ikke virker. SV vil satse på læreren, bygge sterke fellesskap og ha en skole som tenner en gnist i alle elever slik at de blir motivert til å lære mer.

Stadig flere timer i teoritunge og stillesittende fag med testing og rangering har skapt en skole som ikke passer for alle. Vi trenger ikke mer av det som ikke har virket.

I dag møter de minste elevene et klasserom der de må sitte stille, lytte og prestere lenge før de er klar for det. Derfor må elevene de første årene få leke mer, bevege seg mer og få utforske mer.

SV vil ha en skole med mer lek og aktivitet for seksåringene, slik at vi ikke sliter ut elevenes lærelyst før de er ferdig med første trinn.

Skal vi skape en skole der elevene lærer mer må vi faktisk starte å lytte til lærerne. De ber om mer tid til å være lærer, at vi stopper kuttene i skolen og mindre detaljstyring og rapportering.

Vi må slutte å kutte i skolen, for da blir det barn og unge som sitter igjen med regninga.

Vi vil ha gratis SFO på fjerde trinn, for vi ser at det har alt å si for deltakelsen. Der SFO er gratis får alle barna være med på leken, læringen og fellesskapet i stedet for å gå alene hjem og sitte foran en skjerm.

Et gratis SFO-tilbud gir alle barn et trygt sted å være på fritiden, derfor vil vi at også 4. klassingene skal få et godt og gratis SFO-tilbud.

Det er vanskelig å lære noe når sulten gnager. SV vil ha gratis skolemat fordi det gir bedre folkehelse, gjør at elevene trives bedre og fordi det reduserer sosiale forskjeller.

Konflikt og angrepspunkter

I skolekampanjen er Høyre vår hovedmotstander. Deres svar på skolens utfordringer er mer av det som allerede ikke fungerer: flere tester, mer pugging, mer konkurranse og mer privatisering. SV vil bygge en skole som forebygger fremfor å reparere. Vi vil satse på nok lærere, sterkere fellesskap, bedre psykisk helse og en skole som motiverer alle elever til å lære.

Høyre vil holde fast ved obligatoriske prøver, teststyring og rangering. SV vil stole på lærerne og rektorer og gi dem frihet til å bruke de verktøyene som fungerer best for elevene.

Høyre vil åpne for flere privatskoler og større forskjeller. SV vil styrke fellesskolen og sikre at alle barn får like muligheter, uavhengig av bakgrunn.

Valget står mellom mer fellesskap eller større forskjeller. Mellom investeringer i barn og unge eller skattekutt til dem som har mest. Høyreskolen har gått ut på dato. SV vil bygge framtidens skole.

Våre gjennomslag på skole

SV har sikret et gratis SFO-tilbud på 12 timer i uken for 1.-3. klasse. Dette er nå også lovfestet.

SV har fått på plass en søknadsbasert kvalitetsordning for SFO på 20 millioner, hvor idrettslag, frivillige organisasjoner og kulturskolen kunne søke om midler til å sikre et godt tilbud i SFO-tiden.

SV har forhandlet frem 550 millioner til bemanning i SFO i statsbudsjettet for 2025.

SV fikk gjennomslag i Stortinget for at det skulle innføres en opptrappingsplan for innføring av skolemat. Dessverre valgte Arbeiderpartiregjeringen å trosse gjennomslaget til SV, og har ikke fulgt opp bestillingen fra Stortinget.

SV har sikret en økning av utstyrsstipendet på totalt 50,1 millioner kroner.

SV har økt borteboerstipendet med 660 kr. i måneden for elever i videregående skole.

SV har igangsatt forsøk og utprøvinger med alternativer til dagens eksamensordning i ungdoms- og videregående skole.